

Zitting 1975-1976

13 743

Wijziging Liquidatiewet invaliditeitswetten

Nr. 5

VOORLOPIG VERSLAG

Vastgesteld 1 april 1976

De vaste Commissie voor Sociale Zaken¹, welke belast werd met het voorbereidend onderzoek van dit wetsontwerp, heeft de eer over haar voorlopige bevindingen nopens dit wetsontwerp als volgt verslag uit te brengen.

Algemeen; de voorgestelde afwikkelingsmethode

De leden van de fracties van KVP, ARP en CHU stemden in met de strekking van het wetsontwerp, dat beoogt de bestaande afkoopregeling te veruimen. De noodzaak daartoe ligt in het feit, dat de uit te keren rentebedragen steeds kleiner worden en de administratiekosten steeds hoger. Daardoor ontstaat een wanverhouding, die om een oplossing vraagt. Deze leden hadden overigens nog wel een aantal vragen, welke later in dit verslag aan de orde komen.

De leden van de P.v.d.A.-fractie zeiden redelijk ingenomen te zijn met het voorstel de afkoopregeling voor renten uit te breiden. Zij waren van mening, dat zonder aanvullende afkoopregeling de liquidatie van de invaliditeitswetten te lang zou duren, en bovendien de mogelijkheid van een wanverhouding tussen enerzijds uit te betalen renten en anderzijds de administratiekosten zou ontstaan.

Zij waren onder de indruk van de cijfers welke de Memorie van Toelichting verstrekt over de stijging van het liquiditeitstekort dat zou ontstaan indien het SER-advies, namelijk de afkoop van de aanspraken van 36-46-jarigen, zou worden opgevolgd.

Zij konden de bewindslieden volgen in de redenering waarmee de suggestie van het voormalige lid van de Tweede Kamer, Wilbers, wordt afgewezen, zij het dat zij graag meer inzicht zouden hebben in de effecten die zouden optreden indien aanspraken onder bijvoorbeeld f 120 per jaar zouden worden afgekocht.

Kunnen de bewindslieden hierover alsnog nadere informatie verstrekken?

De leden van de V.V.D.-fractie waren de bewindslieden erkentelijk voor de indiening van dit wetsontwerp. Zij herinnerden eraan verschillende malen op wijziging van de huidige regeling te hebben aangedrongen.

¹ Samenstelling: Weijters (KVP), voorzitter, Van Leeuwen (ARP), Vellenga (PvdA), Roolvink (ARP), Barendregt (PvdA), Nypels (D'66), Van der Lek (PSP), Hermsen (KVP), Rietkerk (VVD), Verbrugh (GPV), Van der Gun (KVP), Meis (CPN), Van Aardenne (VVD), ondervoorzitter, Kruisinga (CHU), Poppe (PvdA), Van der Doef (PvdA), Van der Heem-Wagemakers (PPR), Albers (PvdA), Staneke (DS'70).

Met de Regering waren zij van oordeel dat de lange duur van de afwikkeling en de groeiende wanverhouding tussen de uitkeringen en de daarvoor te maken administratiekosten ongewijzigde handhaving van de huidige regeling onverantwoord maakten. Bovendien is de hoogte der uitkeringen zo beperkt, dat nadere afkoop van de aanspraken voor betrokkenen niet bezwaarlijk is, doch eerder als een welkom extraatje wordt ervaren.

Deze leden vonden het daarom toch wel teleurstellend, dat om financiële redenen afgezien is van uitbreiding van de bestaande afkoopregeling met een nieuwe leeftijdsgroep en/of kleinere uitkeringen. Kan een dergelijke uitbreiding van de afkoopregeling niet *toegevoegd* worden aan de in het wetsontwerp voorgestelde afkoopregeling? Wordt daarmee ook niet een extra besparing aan administratiekosten bereikt? Hoe hoog zijn de aanspraken gemiddeld en maximaal van de 36-46-jarigen? Wat zijn de kosten en besparingen van een afkoop van renten beneden f 100 of f 150 per jaar? Zijn ook nog andere mogelijkheden overwogen zoals b.v. een afkoop over de gehele linie op 60-jarige leeftijd? Deze leden zouden graag verdere, meer uitvoerige gegevens ontvangen over deze alternatieven en combinaties van alternatieven.

De leden van de P.P.R.-fractie merkten op dat een regeling, die leidt tot afkoop van aanspraken, zorgvuldig dient te worden voorbereid. Het gaat immers om rechten, die verkregen zijn. Afkoop vindt dan ook niet plaats omdat de eventuele toe te kennen bedragen algemeen als te gering worden ervaren, maar alleen omdat in het verleden verzuimd werd de Invaliditeitswet tijdig aan te passen aan de toen geldende omstandigheden en behoeften. Het was dan ook met enige aarzeling dat de leden van de P.P.R.-fractie zich achter de thans voorliggende voorstellen scharen. Zij verheelden zich niet dat thans op praktische gronden afkoop van rechten wellicht geboden is, maar wilden met nadruk stellen dat een hoog bedrag aan administratiekosten op zichzelf nog geen reden is tot afwikkeling van welke rechten dan ook.

In dit verband is het interessant te vernemen, vervolgdende deze leden, of het op blz. 9 genoemde bedrag van f 4 mln op basis van het jaar 1975 is berekend of dat het werkelijk in het jaar 2000 uit te betalen bedrag aan administratiekosten omvat. Zo ja, welke componenten zijn voor deze berekening gebruikt? Maar nog afgezien hiervan, wanneer achten de bewindslieden het ogenblik aangebroken om verkregen rechten af te kopen? Hebben de bewindslieden een bepaald bedrag op het oog of een bepaald percentage van het uit te keren bedrag? Zo ja, welk?

Met de thans voorgestelde afwikkelingsmethode konden de leden van de P.P.R.-fractie instemmen.

De leden van de C.P.N.-fractie zeiden positief te staan tegenover de in het onderhavige wetsontwerp voorgestelde wijziging van de Liquidatiewet invaliditeitswetten.

De leden van de fractie van D'66 spraken gaarne hun grote waardering uit voor de indiening van dit, mede op verzoek vanuit hun kring tot stand gekomen wetsontwerp. Het oorspronkelijke voorstel van de heer Wilbes zal bij een deel der betrokkenen waarschijnlijk nog steeds de voorkeur hebben. Maar gegeven de argumentatie in de memorie van toelichting en gegeven het feit dat de door de bewindslieden gekozen oplossing waarschijnlijk voor de groep van uitkeringsgerechtigden als geheel een zeker voordeel biedt – aangezien de uitbetalingsperiode wordt verkort, waardoor de inflatie iets minder vat heeft op de reële betekenis van de uitbetalingen – hadden deze leden geen bezwaar tegen de opzet van het wetsontwerp. Dit standpunt kan echter eventueel gewijzigd worden, wanneer uit de kringen van de betrokkenen nog ernstige bezwaren tegen het wetsontwerp naar voren gebracht zullen worden.

De leden van de fractie van de S.G.P. hadden begrip voor de beweegredenen waarom de Regering met het wetsontwerp was gekomen. Uit de in de memorie van toelichting verstrekte gegevens konden zij echter niet voldoende beoordelen in hoeverre de afweging van de belangen en van degenen die een aanspraak dan wel een recht op een uitkering aan de wet kunnen ontlenen en van de uitvoeringsorganen wel op een evenwichtige manier heeft plaatsgevonden. Hun eerste indruk was dat de balans meer is doorgeslagen naar die van de laatste groep, waarbij dan op de achtergrond speelt de gevolgen voor het budget van het Rijk.

Duidelijk is dat ongewijzigde voortzetting problemen kan oproepen voor de financiering van de administratiekosten. Niet duidelijk is geworden te wiens laste deze bij ongewijzigd beleid zouden komen. Het kwam deze leden gewenst voor een nadere specificatie te ontvangen waarbij tevens deze vraag zou kunnen worden beantwoord. Of moesten zij het zo verstaan dat het voorstel uitsluitend tot gevolg heeft een totale besparing op de werkelijke kosten, welke echter reeds bij de premiebetaling waren ingecalculeerd? Indien dit laatste het geval is ligt het dan niet voor de hand de in de premie begrepen administratiekosten ook aan betrokkenen ten goede te laten komen? Uiteraard zou dat moeten geschieden met inachtneming van de gevolgen van de inflatie op de administratiekosten.

De leden van de S.G.P.-fractie konden zich in principe verenigen met de voorgestelde afwikkelingsmethode. Wel zouden zij ter wille van een goed oordeel willen vernemen welk bedrag met de afkoop van alle thans lopende renten op dit ogenblik, dan wel gespreid over bijvoorbeeld 5 jaren zou zijn gemoeid. De bewindslieden hebben daarover in de memorie van toelichting slechts opgemerkt (blz. 9) dat de daaraan verbonden financiële consequenties van dien aard zijn dat een dergelijke afwikkelingsmethode niet in overweging genomen kon worden.

Berekening afkoopsom

De leden van de fracties van K.V.P., A.R.P. en C.H.U. wezen erop dat het voor de berekening van de contante waarde van het bedrag, waarmee de afkoopsom overeenkomstig artikel 32 C, tweede lid, wordt verhoogd, van belang is welke sterftetabel en welk rentepercentage zal worden gehanteerd. Hoe stellen de bewindslieden zich voor hier voor de verzekerden de meest gunstige regeling te treffen?

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen of de bewindslieden bereid zijn de mogelijkheid na te gaan de echtgenote, wier aanspraak op weduwenrente wordt opgeteld bij de aanspraken van haar echtgenoot, de eigen aanspraak rechtstreeks uit te betalen.

De leden van de P.P.R.-fractie sloten zich bij deze vraag van P.v.d.A.-zijde aan. Voorts vroegen zij een verklaring voor het verschil (blz. 10 van de memorie van toelichting) dat de ongehuwde man $\pm 8,2$ maal de jaarrente zal ontvangen en de 65-jarige vrouw $\pm 9,2$ maal. Aangezien ook bij de 65-jarige vrouw geen sprake is van een weduwnaarsrente, te vergelijken met een weduwenrente, kan dit geen reden voor het verschil zijn, aldus deze leden.

De leden van de fractie van de S.G.P. zouden gaarne een nadere toelichting ontvangen op de voorgestelde methode van afkoop. Uit de uiteenzetting hadden zij begrepen dat de afkoopsom werd berekend op basis van het rendement van overheidsobligaties met een looptijd van gemiddeld 8 jaar. Mede gelet op de in de volgende paragraaf door deze leden gemaakte opmerkingen over de opslag voor administratiekosten in de betaalde premie begrepen zouden zij willen vragen of het niet juist ware geweest terzake een lager rentepercentage toe te passen. Zij vroegen zich af of het hanteren van eerdergenoemde rentevoet niet de indruk wekt alsof de voordelen van

de afkoop bijkans geheel ten goede zullen komen aan de administratie van het uitvoeringsorgaan en daarmee indirect ook aan het overheidsbudget. Indien dit niet het geval is, wil de bewindsman daarvan een nadere uiteenzetting geven?

De leden hier aan het woord wilden in dit verband nog wijzen op het volgende aspect. De afkoop zal plaatsvinden met aftrek van 20% belasting. Dat betekent dat in feite niet wordt afgekocht op basis van de rentevoet als in het wetsontwerp voorgesteld, doch naar een hoger percentage. Wil men uitgaan van de stelling dat belanghebbenden via belegging van hun afkoop som tot een opbrengst komen gemiddeld gelijk aan de hun toegekende rente dan betekent dit dat ter bepaling van de contante waarde de rentevoet lager moet worden gekozen.

Kan worden medegedeeld welke discontovoet zou moeten worden toegepast om te komen tot een rendement, via aftrek van belasting ad 20%, gelijk aan 7% (=rendement obligaties van de overheid met gemiddelde looptijd van 8 jaar)?

Evenals in het verleden is gebeurd, besloten deze leden, dat de aanspraken en rechten zijn aangepast aan de geldontwaarding, ligt het in de rede aan te nemen dat verdere aanpassingen in de toekomst, zo dit nodig mocht blijken, zouden worden toegepast. Op welke manier zijn deze aanpassingen in het voorstel verwerkt? Zo niet: moet dat dan alsnog niet gebeuren?

Financiële consequenties en werkgelegenheidsaspecten

De leden van de P.v.d.A.-fractie zeiden graag nader te worden ingelicht over de werkgelegenheidsaspecten welke verbonden zijn aan de voorgestelde methode van liquidatie in vergelijking met de huidige liquidatieregeling. Hoeveel arbeidsplaatsen zijn gemoeid met de beide methoden? In welke mate moeten tegenover lagere administratiekosten in het voorstel gesteld worden de kosten van het verminderde aantal arbeidsplaatsen?

De leden van de V.V.D.-fractie merkten op dat het wetsontwerp op termijn leidt tot een niet onaanzienlijke vermindering van de rijksbijdrage, vergeleken met de huidige methode. Hoewel deze leden begrip hadden voor het argument, dat verhoging van het jaarlijks bedrag van 200 mln. gulden thans op bezwaren stuit, kwam het hun voor dat een *vermindering* van de wettelijke verplichtingen van de overheid toch nog wel een andere zaak is.

Wie betalen met deze regeling in feite die beperkingen van de rijksbijdragen? Indien b.v. de bijdrage ad f. 200,- mln mln. in ieder geval tot 1996 wordt voortgezet, welke ruimte zou dit scheppen voor andere, additionele afkoopregelingen?

De leden van de S.G.P.-fractie zouden graag een nadere uiteenzetting ontvangen over de groeiende wanverhouding tussen de rentebedragen en de administratiekosten. Zij vroegen met name een nadere specificatie van de voor de uitvoering bij ongewijzigde voortzetting benodigde aantallen personeel in vergelijking met het aantal dat benodigd is wanneer het wetsvoorstel wordt gevolgd. Kan dit worden gegeven in het verloop van de tijd? Welke gevolgen kan de afkoopregeling hebben voor de korte termijn en hoe denkt men de gevolgen voor de overtollig geworden personeelsleden op te vangen?

Deze leden hadden zich voorts afgevraagd of bij de berekening van de besparing op administratiekosten ook rekening was gehouden met de bij ongewijzigd beleid mogelijk toe te passen besparingen via mechanisering en automatisering. Zouden ook deze niet hebben kunnen leiden tot belangrijke besparingen op de administratiekosten?

Zijn, vroegen deze leden verder, in het staatje op blz. 11 van de memorie van toelichting, uitsluitend de onder de afkoopregeling vallende uitkeringen bedoeld, of dat daaronder ook de 875 000 lopende uitkeringen zijn begrepen? Kunnen de gegevens daarvan terwille van een beter inzicht nog afzonderlijk worden vermeld?

De leden van de fractie van de S.G.P. vroegen ten slotte een nadere specificatie van het verloop van de rijksbijdragen. Zij zouden in dit verband ook willen vragen op welke wijze de verplichtingen van het Invaliditeits- en Ouderdomsfonds zijn gewaardeerd. Welke rekenrente ligt daaraan ten grondslag? Is dat de gebruikelijke 3 à 4%? Welke gedragslijn wordt gevoerd ten aanzien van de rentewinst, wordt deze in de huidige situatie in feite aangewend om de stijgende administratiekosten op te vangen? Zo ja, ligt het dan ook niet voor de hand wanneer, als gevolg van de afkoopregeling deze kosten aanzienlijk geringer zullen zijn, de besparing daarop – in deze visie te zien als vrijkomende rentewinst – ten goede te laten komen aan de gegadigden?

Moet uit de voorgestelde regeling niet de conclusie worden getrokken dat de besparing op administratiekosten in feite geheel ten goede komt aan het fonds zelf en, gezien de verplichtingen voor de overheid voortvloeiende uit het garanderen der renten indirect aan het Rijk?

Fiscale aspecten

Zal de vermindering van administratieve kosten door de afkoopregeling niet worden opgeheven, zo vroegen de leden van de fracties van K.V.P., A.R.P. en C.H.U., door de invoering van belastingheffing, die de uitvoeringsorganen weer extra werk bezorgt?

Wat is de ratio dat en in hoeverre zal afgeweken worden van de fiscale spelregels die golden bij de vorige afkoopregeling? Zal dezelfde regel gelden als voor de oude afkoop-gevallen, waarvoor naar deze leden meenden te weten, f 400,- (te verhogen wegens indexatie?) onbelast bleef?

De leden van de C.P.N.-fractie merkten op dat weliswaar een gelijk bijzonder tarief van 20% wordt voorgesteld, doch dat veelal de ouderen in een hoger schijventarief vallen vanwege pensioentjes en het feit, dat zij in het jaar dat zij 65 worden meestal nog loon of een sociale uitkering hebben, waardoor zij in een hogere tariefgroep dan 20% vallen.

Zijn de bewindslieden bereid, vroegen deze leden, te bewerkstelligen dat het netto overblijvende bedrag zal worden vrijgesteld van verdere belastingheffing?

De leden van de fractie van de S.G.P. wilden bij dit onderdeel verwijzen naar hun eerder gemaakte opmerking dat als gevolg van de 20% heffing het rendement lager is dan de voorgestelde discontovoet. In dat verband wilden zij met name wat de fiscale zijde betreft er nog op wijzen dat in een aantal gevallen belanghebbenden duidelijk zwaarder worden belast bij de – niet door hen gevraagde – afkoopregeling. Met name in de gevallen waarin de jaarlijkse uitkeringen beneden de f 600 grens blijven en op grond van artikel 64 der Wet op de inkomstenbelasting dan geen inkomstenbelasting verschuldigd is.

Kunnen overigens wat meer gespecificeerde gegevens worden verstrekt over de samenstelling van het bestand der belanghebbenden? Is de bewindsman bereid en in staat deze over te leggen?

De hier aan het woord zijnde leden hadden voorts begrepen dat voor belanghebbenden de meest gunstige regeling zal worden toegepast (blz. 11 memorie van toelichting). Moet uit de redactie van het nieuwe 5e lid van artikel 57 Wet op de inkomstenbelasting 1964 (artikel II van het wetsontwerp) worden afgeleid dat in alle gevallen het bijzonder tarief als eindheffing wordt aangemerkt?

Deze leden zouden voorts willen vernemen welke bedragen aan belasting (hetzij loonbelasting, hetzij inkomstenbelasting) in de schatkist zullen vloeien als gevolg van de voorgestelde regeling, gespecificeerd per jaar?

Deze leden hadden er begrip voor dat de afkoop van aan de heffing onderworpen periodieke uitkeringen in principe eveneens belast behoort te worden. Mede gezien de hiervoor reeds gereleveerde feiten, te weten a) de

afkoop is ongevraagd en verplicht, b) jaaruitkeringen vallen eerder onder belastingvrijdom ex artikel 64 der Wet op de inkomstenbelasting 1964, zouden zij zich een andere regeling voor wat de fiscale claim betreft hebben kunnen indenken te weten: de op basis van het voorstel bepaalde afkoopsom wordt beschouwd als een zg. fictief stamrecht en blijft onbelast. Al naar gelang het aantal jaren waarop de afkoopsom betrekking heeft wordt jaarlijks de jaarrente bij het inkomen gevoegd. In dat geval wordt de huidige praktijk voortgezet, doch blijft de besparing op administratiekosten dezelfde.

Zij vroegen of deze weliswaar wat meer werk vragende, doch huns inziens meer het rechtvaardigheidsgevoel bevredigende regeling ook is overwogen en waarom deze zou moeten worden afgewezen.

Datum van invoering

De leden van de fracties van K.V.P., A.R.P. en C.H.U. vroegen of het wel mogelijk is de voorgestelde datum van invoering – 1 januari 1976 – te handhaven. Naar het zich laat aanzien zal het wetsontwerp pas halverwege 1976 als wet in het Staatsblad komen en dan zal b.v. nog de algemene maatregelen van bestuur ex artikel 32f van kracht moeten worden, alvorens de berekeningen van de uit te keren bedragen zullen kunnen plaatsvinden. Mag van de uitvoeringsorganen verwacht worden, dat zij zolang aanvragen van rentegerechtigden in behandeling kunnen houden en is langdurig uitstel van een beslissing omtrent rentetoekenning tegenover de verzekerden bevredigend?

Is het rechtvaardig, vroegen deze leden verder, van hen die na 1 januari 1976 doch voor de inwerkingtreding van deze wet aanspraak kunnen maken op een zij het kleine periodieke uitkering, slechts een afkoopsom te geven? Kan en moet aan deze groep geen keuze worden gelaten? Of zou het met het oog op deze vragen niet beter zijn de ingangsdatum op 1 januari 1977 te stellen?

De leden van de S.G.P.-fractie hadden moeite met de in artikel IV geregelde terugwerkende kracht. Het is in het algemeen reeds niet aanbevelenswaard om regelen met terugwerkende kracht te stellen, bepaald minder juist achtten zij het wanneer afkoop reeds zou worden toegepast, zonder dat de voorgenomen afkoopregeling kracht van wet heeft gekregen.

Kan de bewindsman nader aangeven welke motieven hebben geleid tot de afwijkende regeling? Is het voorts juist dat de na 1 januari 1976 toegekende renten onder de voorgestelde regeling worden gebracht, zonder dat deze ook maar tot stand is gekomen? Staat dat niet op gespannen voet met wat naar recht en wet mogelijk is?

Zij zouden het dan ook een verstandige zaak vinden wanneer de bewindsman bij nota van wijziging alsnog de datum van inwerkingtreding zou aanpassen aan de dag waarop de regeling in het Staatsblad is geplaatst. Welke gevolgen zou dat overigens hebben, ook financieel gezien?

Artikel 32i, tweede lid

Bij schrijven van 18 februari 1976 aan de Minister van Sociale Zaken, waarvan de vaste Commissie voor Sociale Zaken afschrift ontving, heeft het bestuur van het Algemeen Mijnwerkersfonds van de Steenkolenmijnen in Limburg (het AMF) de aandacht gevraagd voor een tweetal punten. Het eerste daarvan is van betastingtechnische aard, het tweede betreft de wijze van vaststelling van de afkoopsom.

Het bestuur van het AMF heeft erop gewezen dat de voorgestelde fiscale regeling zou kunnen betekenen dat het AMF slechts 80% van de betreffende bruto-afkoopsommen zou toevloeien, waar tegenover staat dat het AMF is gehouden het excedentpensioen van de betrokken gepensioneerden te verhogen met het volle bedrag van de afgekochte rente. Als dit zo zou zijn dan zou voor het AMF een onvoorziene last ontstaan van vermoedelijk f 1,9 mln.

Ook zouden, nadat het AMF over de onderwerpelijke afkoopsommen belasting zou hebben voldaan, daarna de gepensioneerden als gevolg van de verhoging van hun pensioen met het volle bedrag der afgekochte rente over die rente eveneens belasting verschuldigd zijn.

De commissie zou graag de zienswijze van de bewindslieden vernemen op dit probleem.

Het tweede onderwerp waarvoor het AMF-bestuur de aandacht heeft gevraagd betreft de wijze van vaststelling van de afkoopsommen. In de memorie van toelichting op het wetsontwerp wordt in § III vermeld dat de rentevoet telkenjare voor het komende kalenderjaar door de Minister zal worden vastgesteld, op basis van het rendement dat particulieren kunnen maken bij aankoop van overheidsobligaties met een looptijd van gemiddeld 8 jaar. In de § III en IV wordt een rentevoet verondersteld van 7%. Het Algemeen Mijnerwerkersfonds heeft verplichtingen op basis van een rentevoet van 4%. Hieruit zou een verlies voor het fonds kunnen ontstaan van omstreeks f 1,7 mln.

De commissie zou ook over dit probleem graag het oordeel van de bewindslieden vernemen. Hoe denken de bewindslieden dit lastenverzwaren-de effect te voorkomen?

Artikel 32k

Het voorgestelde artikel 32k bepaalt dat *desverlangd* aan de rechthebbende schriftelijk kennisgegeven wordt van een beslissing ingevolge deze wet. Deze gang van zaken werd, aldus de memorie van toelichting, gekozen naar analogie van de desbetreffende bepalingen in de Ziektewet en de Werkloosheidswet ter vereenvoudiging van de administratie en omdat niet is te verwachten, dat van de mogelijkheid tot het instellen van beroep veelvuldig gebruik zal worden gemaakt.

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen waarop deze verwachting is gebaseerd. Voorts zeiden zij ongelukkig te zijn met deze keuze. Zij vroegen de Staatssecretaris van Sociale Zaken of hij hun mening deelt dat, bij afweging tussen de belangen van de cliënten bij een goede serviceverlening en die van het uitvoeringsorgaan bij een eenvoudige administratie, de belangen van de eersten dienen voor te gaan.

Genoemde leden wilden nog eens herhalen wat zij reeds vele malen hebben gesteld, namelijk dat het gehele systeem van de sociale verzekeringen meer cliënt-gericht moet worden en eenvoudiger voor de cliënt te doorzien en dat het de cliënt makkelijker moet worden gemaakt zijn eventuele rechten te realiseren.

Zij wilden erop wijzen, dat de term «een voor beroep vatbare kennisgeving» de uitvoerders van de wet eenvoudig in de oren mag klinken, maar dat die term voor de meeste anderen vrijwel onbegrijpelijk is.

Wat de analogie met de bepalingen van Ziektewet en Werkloosheidswet betreft, wezen zij op de gelukkige ontwikkeling dat een aantal bedrijfsverenigingen reeds automatisch een voor beroep vatbare beslissing afgeeft. De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen de bewindzman die wetten aan deze gang van zaken in de praktijk te willen aanpassen. Mogelijk zal dit een verhoging van de administratiekosten betekenen. De aan het woord zijnde leden vroegen de Staatssecretaris echter ook rekening te willen houden met de kosten die anders met (meer) rechtshulp gemoeid zouden zijn.

Bijstand en andere uitkeringen

Hebben de bewindslieden zich gerealiseerd, zo vroegen de leden van de fracties van K.V.P., A.R.P. en C.H.U., dat de afkoopregeling situaties kan veroorzaken, die de verzekerden als onbillijk ervaren? Zonder nadere regeling zal b.v. iemand in een bejaardenoord na betaling van 20% belasting de overige 80% van de afkoopsom verrekend zien met de bijstand, zodat hij niets overhoudt, terwijl de rentetrekker boven zak- en kleedgeld als gehuwde f 37 en als alleenstaande f 18,50 per maand mag behouden. Iets dergelijks hangt

trouwens allen boven het hoofd, die boven de AOW een uitkering krachtens de Algemene Bijstandswet (ABW) krijgen wegens bijzondere kosten van levensonderhoud. Het lijkt niet billijk, dat de overheid, die reeds het voordeel zou krijgen van de mindere administratiekosten, ook nog bevoordeeld zou worden middels de korting op bij de uitkering ineens van de afkoopsom. Dit is te meer meer onbillijk, omdat de beter-gesitueerden de gehele afkoopsom kunnen behouden. Bovendien moet de vraag gesteld worden of een dergelijke verrekening niet strijdig is met het karakter van de betrokken verzekering.

Zouden de bewindslieden een speciale regeling willen treffen om de hier gesignaleerde en zeker door de justitiabelen als zodanig gevoelde hardheid te voorkomen?

Beslag leggen

Er is in het wetsontwerp geen bepaling opgenomen naar analogie van artikel 171 Invaliditeitswet waardoor beslag op de afkoopsom mogelijk is. Achten de bewindslieden het juist, vroegen de leden van de fracties van K.V.P., A.R.P. en C.H.U., een rente, die naar aard en bedoeling buiten beslag werd gehouden, bij afkoop daarvoor wel open te stellen? Zijn zij bereid een regeling te treffen om beslag op de afkoopsom te voorkomen?

De voorzitter van de commissie,
Weijters

De griffier van de commissie,
Elkerbout